

คณะสหเวชศาสตร์
School of Allied Health Sciences

คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
เรื่อง

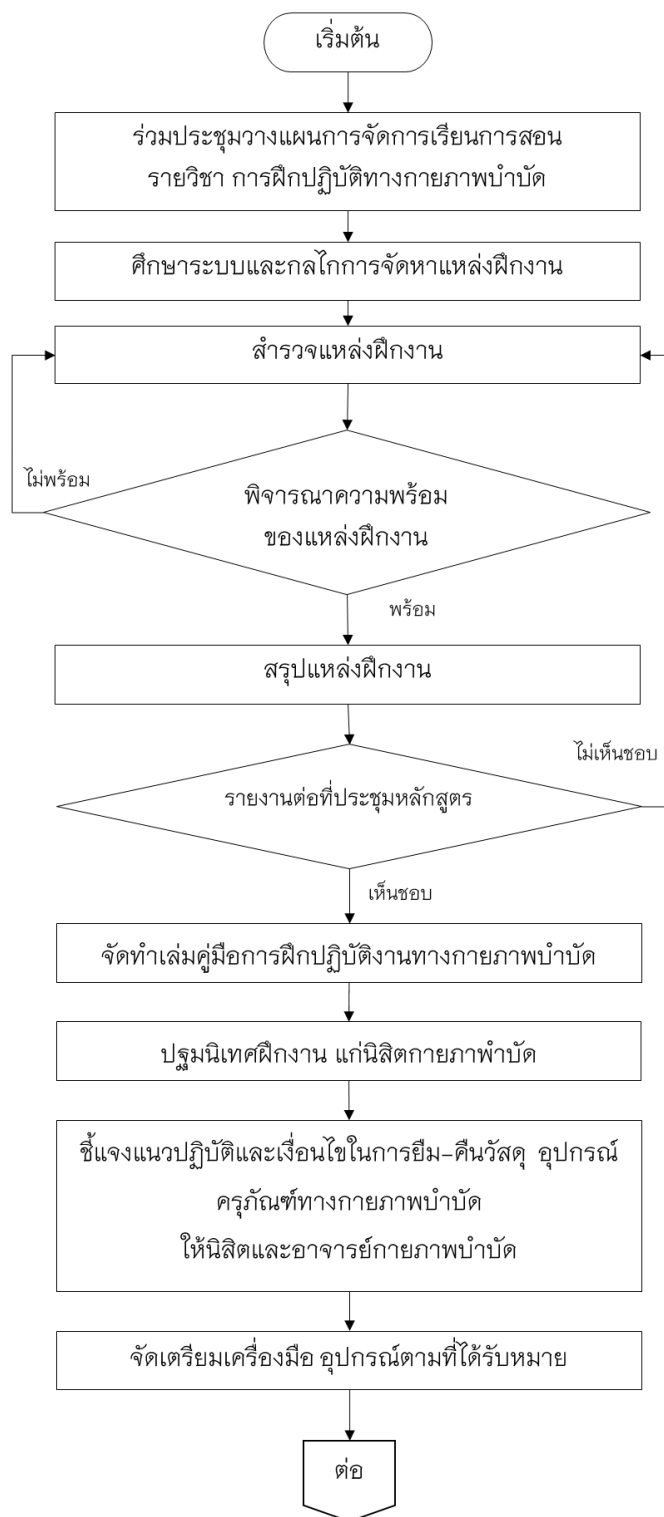
การควบคุมฝึกปฏิบัติงาน ทางกายภาพบำบัด

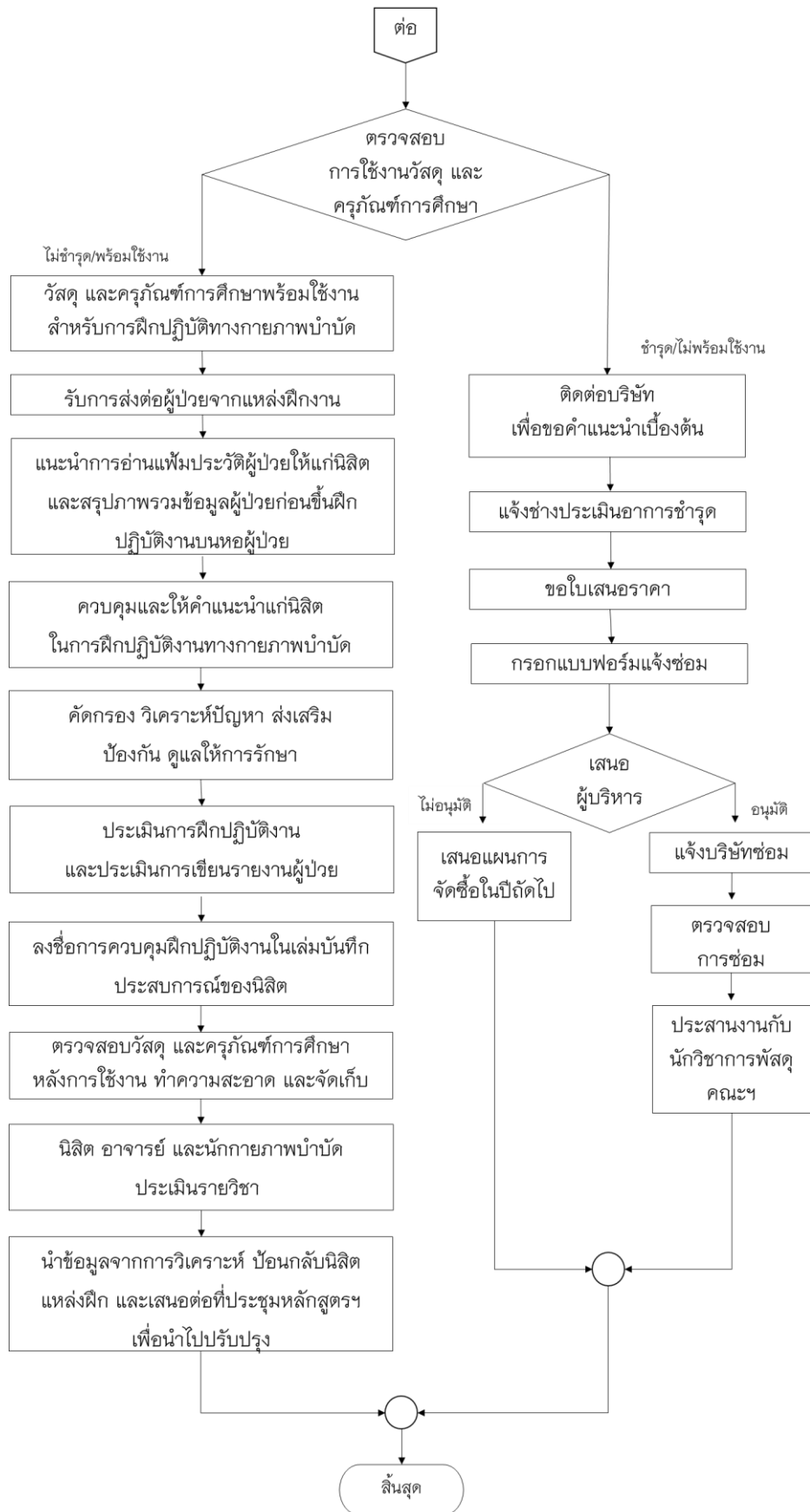
นางสาวพัชรินทร์ พรหมเผ่า

นักกายภาพบำบัดชำนาญการ

คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

วิธีการขั้นตอนปฏิบัติงาน

การปฏิบัติ

ผู้ปฏิบัติงานร่วมประชุมวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา โดยศึกษาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการฝึกปฏิบัติทางกายภาพบำบัดของปีการศึกษาที่ผ่านมา รวมถึงการนำข้อมูลผลการประเมินรายวิชาของนิสิต ประเด็นปัญหาที่พบจากคณาจารย์ นักกายภาพบำบัดท่านอื่น และจากตัวผู้ปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนารายวิชาให้เหมาะสม และเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้บัณฑิตกายภาพบำบัดได้ฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงภายใต้การควบคุมของอาจารย์และนักกายภาพบำบัดอย่างมีประสิทธิภาพ และมีจำนวน ชั่วโมงการฝึกปฏิบัติงานตลอดหลักสูตรครบตามตามข้อกำหนดของสภากายภาพบำบัดที่ต้องไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมง โดยอ้างอิงตามประกาศสภากายภาพบำบัด เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. 2561 โดยผู้ปฏิบัติได้ศึกษาระบบและกลไกการจัดหาแหล่งฝึกงาน เพื่อกำหนดคุณสมบัติแหล่งฝึกงานทางกายภาพบำบัด เช่น หากเป็นเป็นโรงพยาบาลชุมชนมีจำนวนผู้ป่วยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 10 คนต่อวัน ในกรณีของโรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลศูนย์จะต้องมีผู้ป่วยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 50 คนต่อวัน และต้องมีผู้ป่วยครอบคลุม 4 แขนง ได้แก่ แขนงระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ แขนงระบบประสาท แขนงระบบโลหิตและการไหลเวียนเลือด และแขนงเด็ก สำหรับการกำหนดคุณสมบัติอาจารย์แหล่งฝึก อาจารย์แหล่งฝึกงานจะต้องได้รับอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดจากสภากายภาพบำบัด และมีประสบการณ์วิชาชีพไม่น้อยกว่าสองปีภายหลังจบการศึกษาระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัด โดยจำนวนอาจารย์แหล่งฝึกต่อนิสิตไม่เกินหนึ่งต่อสอง สำหรับนักกายภาพบำบัดที่ปฏิบัติงานปกติในการรักษาผู้ป่วยทางกายภาพบำบัด สำหรับอาจารย์ที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ประจำตามปกติและไม่มีภาระงานอื่นในช่วงเดียวกันนิสิตไม่เกินหนึ่งต่อหก โดยอ้างอิงตามประกาศสภากายภาพบำบัด เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการรับรองสถาบันระดับปริญญาวิชาชีพ พ.ศ. 2565 ในรายวิชา 381350 การฝึกปฏิบัติทางกายภาพบำบัด 1 ซึ่งตามรายละเอียดของกระบวนวิชานี้ นิสิตจะต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติงานทางกายภาพบำบัดตามแหล่งฝึกในจังหวัดพะเยาและจังหวัดเชียงราย ซึ่งอาจเป็น โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือให้นิสิตสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนภาคทฤษฎีสู่การฝึกปฏิบัติทางกายภาพบำบัด สำหรับรายวิชาฝึกงาน 381352 การฝึกปฏิบัติทางกายภาพบำบัด 3 ต่อไป

ผู้ปฏิบัติแบ่งการจัดการรายวิชาฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัด ออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ก่อนฝึกปฏิบัติงาน ระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน และหลังการฝึกปฏิบัติงาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ก่อนการฝึกปฏิบัติงาน ปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ปฏิบัติได้สำรวจแหล่งฝึกโดยการติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการโรงพยาบาล หรือผู้ประสานงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อขออนุญาตนำนิสิตเข้าฝึกปฏิบัติงาน รวมถึงการติดต่อประสานงาน

กับอาจารย์ผู้ประสานงานแหล่งฝึก เพื่อชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติงาน เมื่อได้แหล่งฝึกงานตามที่เหมาะสมที่เป็นไปตามกลไกการจัดหาแหล่งฝึกงาน ผู้ปฏิบัติสรุปแหล่งฝึกงาน นำมารายงานต่อผู้รับผิดชอบรายวิชา และที่ประชุมหลักสูตรฯ เพื่อพิจารณาการส่งนิสิตเข้าฝึกงาน ซึ่งได้รับการตรวจสอบ ติดตามผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานตามแผนงาน (ระยะเวลาการปฏิบัติ 4 ชั่วโมง)

2. ผู้ปฏิบัติร่วมกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจัดทำเล่มคู่มือการฝึกประสบการณ์ทางคลินิก ภายภาพบำบัด โดยผู้ปฏิบัติจะรวบรวมรายชื่อนิสิต รายชื่ออาจารย์ผู้คุมปฏิบัติงาน รายชื่อและข้อมูล การติดต่อของผู้ประสานงานประจำแหล่งฝึก เพื่อเสนอต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเพื่อจัดทำคู่มือ การฝึกประสบการณ์ทางคลินิกที่ระบุหน้าที่ของอาจารย์แหล่งฝึก การประเมินการฝึกงาน ข้อปฏิบัติใน การเข้าฝึกปฏิบัติงาน รวมถึงตัวอย่างการเขียนรายงานผู้ป่วยแต่ละแขนง ได้แก่ แขนงโครงร่างและ กล้ามเนื้อ แขนงระบบประสาท แขนงหัวใจและไหลเวียนโลหิต และแขนงเด็ก (ระยะเวลาการปฏิบัติ 2 ชั่วโมง)

3. ผู้ปฏิบัติติดต่อประสานงานจ้างเหมารถรับ-ส่งนิสิตไปฝึกปฏิบัติงาน รวมถึงจัดกลุ่มรายชื่อนิสิตขึ้นรถ คันเดียวกันตามเส้นทางที่ไปฝึกงานยังสถานที่ใกล้เคียงกันเพื่อประหยัดงบประมาณของมหาวิทยาลัย (ระยะเวลาการปฏิบัติ 30 นาที)

4. ผู้ปฏิบัติร่วมกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจัดปฐมนิเทศนิสิตก่อนออกฝึกงาน (ระยะเวลาการ ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง) เนื่องจากการฝึกงานในรายวิชา 381350 ถือเป็นการฝึกงานครั้งแรกของนิสิตจึงต้อง ชี้แจงทำความเข้าใจให้แก่นิสิตตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดการฝึกงานอย่างละเอียด และเป็นขั้นตอน การฝึก ปฏิบัติของนิสิตในบางแขนงต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ทางกายภาพบำบัด ทางสาขาวิชาฯ มีนโยบายให้ยืมของ สาขาวิชากายภาพบำบัดนำไปใช้ได้ตามความเหมาะสม โดยมีข้อกำหนด ดังนี้ นิสิตจะสามารถยืมวัสดุ อุปกรณ์ได้ ส่วนอาจารย์และนักกายภาพบำบัดสามารถยืมครุภัณฑ์ได้ ผู้ปฏิบัติจึงได้ชี้แจงการยืม-คืน วัสดุ อุปกรณ์ทางกายภาพบำบัดให้แก่นิสิต และอาจารย์กายภาพบำบัดเนื่องจากนิสิตเองไม่สามารถยืม ครุภัณฑ์ออกนอกสถานที่ได้ให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยผู้ปฏิบัติและทีมงานได้คิดริเริ่มพัฒนาแนวทาง และวิธีการยืมคืนวัสดุและครุภัณฑ์ให้ง่ายและทันสมัย โดยผู้ยืมสามารถสแกน QR Code ซึ่งมีอยู่ใน ห้องเรียนทุกห้อง และผู้ปฏิบัติได้นำลิงค์ไว้ในห้องเรียนออนไลน์ (Microsoft Teams) เพื่อให้สะดวกต่อ การยืม-คืน หลังจากนั้นผู้ที่มีหน้าที่จัดเตรียมวัสดุและครุภัณฑ์ตามจำนวนที่นิสิตประสงค์ยืม โดยผู้ ปฏิบัติจะตรวจสอบการใช้งานก่อนทุกครั้งเพื่อความปลอดภัยของนิสิตและผู้ป่วย โดยผู้ปฏิบัติแนะนำให้ นิสิตศึกษาวิธีการใช้ ข้อห้าม ข้อควรระวังของวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ทางกายภาพบำบัด เพื่อจะได้ใช้ งานอย่างปลอดภัยและการใช้ครุภัณฑ์อย่างถูกวิธีจะช่วยถนอมให้มีอายุการใช้งานที่มากขึ้น ผู้ปฏิบัติ ต้องตรวจเช็ควัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือทางกายภาพบำบัดทุกครั้งเมื่อนิสิตหรืออาจารย์คืนวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์

5. จัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันตัวสำหรับการฝึกปฏิบัติงาน โดยผู้ปฏิบัติได้จัดทำลิงค์เพื่อสำรวจการรับ อุปกรณ์ของนิสิต และมอบให้แก่นิสิตก่อนออกฝึกปฏิบัติงาน ได้แก่ หน้ากากอนามัย ถุงมือ หน้ากาก

N95 เสื้อกาวน์พลาสติกแบบใช้แล้วทิ้ง ผู้ปฏิบัติตรวจสอบจำนวนอุปกรณ์ป้องกันตัวคงเหลือ และรายงานต่อประธานหลักสูตรฯ เพื่อวางแผนในการจัดซื้ออุปกรณ์ป้องกันตัวสำหรับฝึกงานใน ปีงบประมาณถัดไป (ระยะเวลาการปฏิบัติ 1 ชั่วโมง)

ระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน ปฏิบัติดังนี้

1. เมื่อถึงวันฝึกปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัตินำนิสิตเข้ารายงานต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ จากนั้นอาจารย์ผู้ประสานงานแหล่งฝึกจะส่งข้อมูลผู้ป่วยให้แก่ผู้ปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติแนะนำการอ่านแฟ้มประวัติ และข้อมูลที่ สำคัญ ๆ ของผู้ป่วย หลังจากอ่านประวัติผู้ป่วยเสร็จจะทำการสรุปภาพรวมข้อมูลผู้ป่วยที่ได้จากแฟ้ม ประวัติก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ผู้ปฏิบัติสาธิตการเข้าหาและการสัมภาษณ์ผู้ป่วย ญาติ หรือ ผู้ดูแล และในระหว่างนิสิตปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติคอยดูแลและให้คำปรึกษา ชี้แนะ ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ทางกายภาพบำบัดต่าง ๆ ให้แก่นิสิตกายภาพบำบัด รวมถึงการจัดการเวลาในการรักษาผู้ป่วย ระหว่าง ฝึกงาน และเฝ้าระวังความปลอดภัยระหว่างที่นิสิตให้การรักษาแก่ผู้ป่วย ผู้ปฏิบัติจะเน้นให้นิสิต ระมัดระวังความปลอดภัยต่อทั้งตัวผู้ป่วย ผู้ร่วมงาน อาจารย์แหล่งฝึก หรือแม้แต่ตัวนิสิตเองในขณะ ฝึกงาน และนิสิตจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับสภากายภาพบำบัดว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ กายภาพบำบัด พ.ศ. 2551 และเปิดโอกาสให้นิสิตได้ซักถามข้อสงสัยและแสดงความคิดเห็นอย่าง เหมาะสม ร่วมอภิปรายข้อมูลของผู้ป่วย ตลอดจนยให้นิสิตรายงานกรณีศึกษาของผู้ป่วยในความ รับผิดชอบให้ฟัง เพื่อนำไปเขียนแบบรายงานผู้ป่วย (ระยะเวลาการปฏิบัติ 7 ชั่วโมง)
2. มอบหมายให้นิสิตเขียนแบบรายงานผู้ป่วยส่งกับผู้ปฏิบัติภายใน 3 วัน ผู้ปฏิบัติตรวจสอบความถูกต้อง ของแบบรายงานผู้ป่วย พร้อมทั้งเสนอแนะให้แก่นิสิต (ระยะเวลาการปฏิบัติ 1 ชั่วโมง)

หลังการฝึกปฏิบัติงาน ปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ปฏิบัติประเมินการฝึกปฏิบัติและการเขียนรายงานผู้ป่วยของนิสิตที่อยู่ภายใต้การรับผิดชอบ และลง ชื่อการควบคุมฝึกปฏิบัติงานในเล่มบันทึกประสบการณ์ของนิสิต (ระยะเวลาการปฏิบัติ 20 นาที)
2. ผู้ปฏิบัติเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ (Knowledge Management; KM) ของรายวิชา เพื่อรับทราบข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) จากนิสิตในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติงาน และสรุปการจัดการความรู้รายวิชารายงานต่อที่ประชุมหลักสูตรฯ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ราย วิชา การ ฝึ ก ปฏิบัติ ทาง กาย ภาพ บำ บัด ใน ภาค การ ศึก ษา ถัด ไป (ระยะเวลาการปฏิบัติ 2 ชั่วโมง)

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อบังคับสภากายภาพบำบัดว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. 2560

ข้อบังคับสภากายภาพบำบัด
ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพกายภาพบำบัด
พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง (๔) (ฎ) และด้วยความเห็นชอบของ
สภานายกพิเศษตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด
พ.ศ. ๒๕๔๗ คณะกรรมการสภากายภาพบำบัด จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภากายภาพบำบัด ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ
กายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก ข้อบังคับสภากายภาพบำบัด ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพกายภาพบำบัด
พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพกายภาพบำบัด” หมายความว่า ข้อบังคับความประพฤติสำหรับ
ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด เพื่อรักษาไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและส่งเสริมชื่อเสียง เกียรติคุณ เกียรติฐานะของ
ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ซึ่งเป็นสมาชิกของสภากายภาพบำบัด

“ผู้ป่วย” หมายความว่า ผู้รับบริการทางกายภาพบำบัด

“การโฆษณาการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด” หมายความว่า การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดทางสื่อ รวมถึงการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคล
โดยทั่วไปเข้าใจความหมาย เพื่อประโยชน์จากการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดของตน

“สื่อ” หมายความว่า การสื่อสารทางวิทยุ โทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เคเบิลทีวี
วิทยุกระจายเสียง เครื่องขยายเสียง การฉายภาพ หรือภาพยนตร์ สิ่งพิมพ์ทุกชนิด เช่น นามบัตร
แผ่นพับ ใบปลิว หนังสือ นิตยสาร วารสาร และสื่ออื่น ๆ รวมถึงแผ่นป้ายโฆษณา วัสดุอื่น ๆ
ที่มีข้อความในโฆษณาให้ประชาชนเห็นได้ และให้ความหมายรวมถึงการกระทำ ไม่ว่าโดยวิธีการใด ๆ
ให้ประชาชนเห็นภาพหรือข้อความภาพ เครื่องหมาย

“ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ” หมายความว่า อาหาร ยา วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท
ยาเสพติดให้โทษที่ใช้ในทางการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ เครื่องมือกายภาพบำบัด
วัตถุอันตราย และผลิตภัณฑ์อื่นที่มีผลต่อสุขภาพของผู้ใช้

“เกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพกายภาพบำบัด” หมายความว่า มาตรฐานความประพฤติที่วัดจาก
การพิจารณาความเสื่อมเสียที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวมของวิชาชีพกายภาพบำบัดเป็นหลัก ทั้งนี้ ถ้าวินิจฉัยว่า
ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดเป็นผู้มีเกียรติจะต้องประพฤติตนให้สมกับความไว้วางใจจากประชาชน
และต้องรักษาชื่อเสียงเกียรติคุณแห่งวิชาชีพ

ข้อ ๕ ให้นายกสภากายภาพบำบัดรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้คณะกรรมการ
สภากายภาพบำบัดมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

หลักทั่วไป

ข้อ ๖ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องดำรงตนให้สมควรในสังคมโดยธรรม
เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย

ข้อ ๗ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุ
ให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพกายภาพบำบัด

ข้อ ๘ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการ
ผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพกายภาพบำบัด

ข้อ ๙ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ย่อมประกอบวิชาชีพด้วยเจตนาดี โดยไม่เลือกปฏิบัติ
เนื่องจากความแตกต่างด้าน ฐานะ เพศ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา สังคม หรือลัทธิทางการเมือง

ข้อ ๑๐ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณธรรม จรรยาบรรณ
ทั้งเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด เพื่อให้การประกอบ
วิชาชีพกายภาพบำบัดมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

หมวด ๒

การประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด

ข้อ ๑๑ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องรักษามาตรฐานของวิชาชีพกายภาพบำบัด
ในระดับที่ดีที่สุด สถานการณ์นั้น ๆ ภายใต้ความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะ วิสัย และพฤติการณ์
ที่มีอยู่แก่ผู้ป่วยตามที่สภากายภาพบำบัดประกาศกำหนด

ข้อ ๑๒ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่เรียกร้อยเงินจางรางวัลพิเศษ นอกเหนือจาก
ค่าบริการที่ต้องได้รับตามปกติหรือตามอัตราค่าบริการที่ประกาศไว้

ข้อ ๑๓ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่ให้หรือรับผลประโยชน์เป็นการตอบแทน
เนื่องจากการรับหรือส่งผู้ป่วย เพื่อรับบริการด้านสุขภาพ

ข้อ ๑๔ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องปฏิบัติต่อผู้ป่วยโดยสุภาพ มีน้ำใจ
มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และปราศจากการบังคับขู่เข็ญ

ข้อ ๑๕ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องระมัดระวังตามวิสัยที่พึงมี มิให้การประกอบ
วิชาชีพกายภาพบำบัดใด ๆ ของตนเป็นไปในลักษณะอนาจารต่อผู้ป่วย หรือล่วงเกิน ลวนลามผู้ป่วย

ข้อ ๑๖ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่จงใจหรือชักชวนผู้ป่วยให้มารับบริการทางกายภาพบำบัดเพื่อประโยชน์ของตน

ข้อ ๑๗ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่หลอกลวงผู้ป่วยให้หลงเข้าใจผิดในการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดเพื่อประโยชน์ของตน

ข้อ ๑๘ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องประกอบวิชาชีพโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความสิ้นเปลืองที่เกินความจำเป็นของผู้ป่วย

ข้อ ๑๙ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่ใช้ สิ่งใช้ หรือสนับสนุนการใช้ วิธีการตรวจประเมิน วินิจฉัย การบำบัดความบกพร่องของร่างกาย หรือการป้องกัน แก้ไขและการฟื้นฟู ความเสื่อมสภาพ ความพิการของร่างกาย การส่งเสริมสุขภาพร่างกายและจิตใจ รวมทั้งวัสดุ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ไม่มีหลักฐานทางวิชาการที่เชื่อถือได้รับรอง

ข้อ ๒๐ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด มีหน้าที่อธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงสาระสำคัญของการตรวจประเมิน การวินิจฉัยและการให้บริการทางกายภาพบำบัด เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจรับบริการทางกายภาพบำบัดของผู้ป่วย

ข้อ ๒๑ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่ออกใบรับรองอันเป็นความเท็จโดยเจตนา หรือให้ความเห็นไม่สุจริตในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับวิชาชีพของตน

ข้อ ๒๒ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่เปิดเผยความลับ ข้อมูล และรูปภาพของผู้ป่วย ซึ่งตนทราบมาเนื่องจากการประกอบวิชาชีพ เว้นแต่ด้วยความยินยอมของผู้ป่วย หรือเมื่อต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือตามหน้าที่

ข้อ ๒๓ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่ปฏิเสธการช่วยเหลือผู้ที่อยู่ในระยะอันตรายจากการเจ็บป่วย เมื่อได้รับคำร้องขอและตนอยู่ในฐานะที่จะช่วยได้

ข้อ ๒๔ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่ใช้หรือสนับสนุนผู้อื่นให้มีการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดโดยผิดกฎหมาย

ข้อ ๒๕ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่ใช้ หรือช่วยเหลือผู้มิได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดให้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด รวมทั้งต้องดูแลมิให้มีการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดของผู้ที่มิได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดในหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบ

ข้อ ๒๖ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด พึงประกอบวิชาชีพโดยคำนึงถึงภาพลักษณ์ของวิชาชีพกายภาพบำบัดต่อสาธารณชน

หมวด ๓
การโฆษณาการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด

ข้อ ๒๗ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่โฆษณา ใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่น โฆษณาการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดของตน หรือของผู้อื่น

ข้อ ๒๘ การโฆษณาการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ กายภาพบำบัดตามข้อ ๒๗ อาจกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การแสดงผลงานในวารสารทางวิชาการหรือในการประชุมวิชาการ
- (๒) การแสดงผลงานในหน้าที่หรือในการบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะ
- (๓) การแสดงผลงานหรือความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อการศึกษาของมวลชน
- (๔) การประกาศเกียรติคุณเป็นทางการโดยสถาบันวิชาการ สมาคมหรือมูลนิธิ

ทั้งนี้ การโฆษณาดังกล่าว จะต้องละเว้นการแสดงในทำนองไม่สุภาพ ไม่เป็นการแสวงหา ประโยชน์ที่จะเกิดต่อการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดของตนหรือบุคคลอื่น หรือต่อสถานที่ทำการ ประกอบวิชาชีพของตนหรือบุคคลอื่น

ข้อ ๒๙ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด อาจติดป้ายหรืออักษรที่สำนักงานหรือที่อยู่ ของตนได้เพียงข้อความเฉพาะเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ นามสกุล และอาจมีคำประกอบชื่อได้เพียงว่า นักกายภาพบำบัด ตำแหน่งทางวิชาการ ยศ ฐานันดรศักดิ์ เท่านั้น
- (๒) ชื่อปริญญา วุฒิบัตร หนังสืออนุมัติ ประกาศนียบัตร หรือหนังสือแสดงคุณวุฒิอย่างอื่น ซึ่งตนได้รับมาอย่างถูกต้องตามเกณฑ์ของสภากายภาพบำบัด หน่วยงาน หรือสถาบันนั้น ๆ
- (๓) ที่อยู่ ที่ตั้ง สำนักงาน หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่น ๆ
- (๔) ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด
- (๕) ความรู้และความชำนาญโดยเฉพาะของตน ซึ่งคณะกรรมการสภากายภาพบำบัดได้ อนุมัติแล้ว

(๖) เวลาทำงาน

(๗) ชื่อสถานพยาบาล

ข้อ ๓๐ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดที่ทำการเผยแพร่หรือตอบปัญหาทางสื่อ ถ้าแสดงตน ว่าเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดสามารถแจ้งสถานที่ประกอบวิชาชีพได้ แต่ต้องไม่เป็นการสื่อ ไปในทำนองโฆษณาโอ้อวดเกินความเป็นจริง หลอกลวง หรือทำให้ผู้ป่วยหลงเชื่อมาใช้บริการและในการ แจ้งสถานที่ประกอบวิชาชีพต้องไม่ปรากฏหมายเลขโทรศัพท์ส่วนตัวในทีเดียวกัน

- ข้อ ๓๑ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องใช้ความระมัดระวังตามวิสัยที่พึงมี มิให้การประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดของตนเผยแพร่ออกไปในสื่อเป็นทำนองโฆษณาความรู้ความสามารถ
- ข้อ ๓๒ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่โฆษณา ใช้ จ้าง หรือยินยอมให้ผู้อื่นเอาชื่อของตนไปโฆษณาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพต่อประชาชนทางสื่อต่าง ๆ
- ข้อ ๓๓ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่ให้การรับรองผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ซึ่งไม่มีหลักฐานทางวิชาการที่เชื่อถือได้รับรอง

หมวด ๔
การปฏิบัติต่อผู้ร่วมวิชาชีพ

- ข้อ ๓๔ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด พึงยกย่องให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีซึ่งกันและกัน
- ข้อ ๓๕ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด พึงร่วมมือ สนับสนุนและส่งเสริมต่อองค์กรวิชาชีพของตน
- ข้อ ๓๖ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่ดูหมิ่น ทับถม ให้ร้ายหรือกลั่นแกล้งกัน และต้องไม่ประณามหรือดูหมิ่นกันทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้ร่วมวิชาชีพ หรือต่อหน้าผู้ป่วย รวมทั้งไม่ว่ากล่าว ตีเตือน หรือวิพากษ์วิจารณ์การประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดของผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดอื่น
- ข้อ ๓๗ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่ชักจูงผู้ป่วยของผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดอื่นมาเป็นของตน
- ข้อ ๓๘ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่เอาผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดอื่นมาเป็นของตน

หมวด ๕
การปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน

- ข้อ ๓๙ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด พึงยกย่องให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีของผู้ร่วมงาน
- ข้อ ๔๐ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ต้องไม่ดูหมิ่น ทับถม ให้ร้ายหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมงาน

หมวด ๖
การทดลองวิจัยในมนุษย์ การใช้สิ่งตัวอย่างของมนุษย์ หรือศพ

ข้อ ๔๑ ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดที่ทำการทดลองวิจัยในมนุษย์ หรือการใช้สิ่งตัวอย่างของมนุษย์ หรือศพ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการว่าด้วยจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการว่าด้วยจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์กำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐
สมใจ ลีอวิเศษไพบุลย์
นายกสภากายภาพบำบัด

ประกาศสภากายภาพบำบัด
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการรับรองสถาบันการศึกษาระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัด
พ.ศ. ๒๕๖๑

เพื่อเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการรับรองสถาบันการศึกษาระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัดเพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิกสภากายภาพบำบัด อันเป็นการส่งเสริมการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด และเพื่ออนุวัติตามความในข้อ ๑๙ แห่งข้อบังคับสภากายภาพบำบัด ว่าด้วยการรับรองปริญญาในวิชาชีพกายภาพบำบัดของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิก พ.ศ. ๒๕๕๖

สภากายภาพบำบัดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสภากายภาพบำบัด จึงออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสภากายภาพบำบัด เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการรับรองสถาบันการศึกษาระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก “ประกาศสภากายภาพบำบัด เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการรับรองสถาบันการศึกษาระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัด”

ข้อ ๓ ให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานนี้ สำหรับสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นเจ้าของหลักสูตรระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัด

ข้อ ๔ ในประกาศนี้
“หลักสูตร” หมายถึง หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัด ซึ่งสภากายภาพบำบัดให้ความเห็นชอบเพื่อการรับรองปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัด

“สถาบันการศึกษา” หมายถึง คณะ ภาควิชา หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศที่เป็นเจ้าของหลักสูตรกายภาพบำบัดซึ่งผลิตบัณฑิตที่สภากายภาพบำบัดให้การรับรอง รวมถึงคณะ ภาควิชา หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หรือภาควิชาของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศซึ่งเป็นเจ้าของหลักสูตรกายภาพบำบัดที่ยื่นขอเปิดดำเนินการใหม่ด้วย

“ผู้บริหารสถาบันการศึกษา” หมายถึง คณบดีคณะกายภาพบำบัด หรือคณบดีคณะที่เรียกชื่ออย่างอื่น หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือหัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งผลิตบัณฑิตกายภาพบำบัดในสถาบันการศึกษานั้น

“อาจารย์กายภาพบำบัดผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง บุคลากรในสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัย และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระหน้าที่รับผิดชอบในหลักสูตรที่เปิดสอน (มิใช่เต็มเวลาตามเวลาทำการ) ทั้งนี้ อาจารย์กายภาพบำบัดผู้รับผิดชอบหลักสูตรในแต่ละหลักสูตรจะเป็นอาจารย์กายภาพบำบัดผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่าหนึ่งหลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ และต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์กายภาพบำบัดผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรหนึ่งหลักสูตรใดในขณะหนึ่ง ๆ เท่านั้น

ประกาศสภากายภาพบำบัดว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานการรับรองสถาบันการศึกษาระดับปริญญา
วิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๖๑ (ต่อ)

“อาจารย์กายภาพบำบัดประจำหลักสูตร” หมายถึง บุคลากรในสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัย และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระหน้าที่รับผิดชอบในหลักสูตรที่เปิดสอน (มิใช่เต็มเวลาตามเวลาทำการ)

“อาจารย์ผู้ฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัด” หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดที่สถาบันการศึกษามอบหมายให้ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัดแก่นักศึกษากายภาพบำบัดในหลักสูตร

“ผู้ช่วยสอนภาคปฏิบัติ” หมายถึง บุคลากรที่สถาบันการศึกษา มอบหมายให้ช่วยสอนภาคปฏิบัติแก่นักศึกษากายภาพบำบัดในหลักสูตร

ข้อ ๕ สถาบันการศึกษาต้องมีการกิจหลักอย่างน้อย ดังนี้

- ๕.๑ การเรียนการสอน
- ๕.๒ การวิจัย
- ๕.๓ การบริการวิชาการแก่สังคม
- ๕.๔ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ข้อ ๖ สถาบันการศึกษา ต้องมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ได้ผ่านความเห็นชอบจากสภากายภาพบำบัดตามข้อบังคับว่าด้วยการนี้ อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ อาทิ มีแผนการจัดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร ประมวลรายวิชา แผนการสอน รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและได้มาตรฐาน มีความพร้อมในด้านหลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน และปัจจัยเกื้อหนุนการจัดการศึกษา

ข้อ ๗ สถาบันการศึกษา ต้องมีการวิจัย โดยกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แผนงาน โครงการและระบบในการสนับสนุน ส่งเสริมการวิจัย และการสร้างองค์ความรู้ในลักษณะอื่น มีการเผยแพร่ผลงานสู่สังคม และมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๘ สถาบันการศึกษา ต้องมีการบริการวิชาการแก่สังคม โดยกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แผนงาน โครงการ การดำเนินงาน และมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๙ สถาบันการศึกษา ต้องมีการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ แผนงาน โครงการ การดำเนินงาน และมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๑๐ สถาบันการศึกษา ต้องมีการจัดองค์กร ดังนี้

๑๐.๑ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษาไว้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

๑๐.๒ วางแผนงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษา มีการดำเนินงานตามแผน มีการประเมินแผนงานและโครงการเป็นระยะ ๆ รวมทั้งมีการปรับปรุง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๑๐.๓ กำหนดโครงสร้างและระบบการบริหารงานที่สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษาอย่างชัดเจน มีการจัดโครงสร้างองค์กร การกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัว มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนระบบ มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจในการกิจที่สำคัญของสถาบันการศึกษา

ข้อ ๑๑ สถาบันการศึกษา ต้องมีการบริหารงาน ดังนี้

- ๑๑.๑ งานอาคาร สถานที่
- ๑๑.๒ งานงบประมาณ

ประกาศสภากายภาพบำบัดว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานการรับรองสถาบันการศึกษาระดับปริญญา
วิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. 2561 (ต่อ)

๑๑.๓ งานบุคคล

๑๑.๔ งานบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน

๑๑.๕ งานระบบข้อมูลและสารสนเทศ

ข้อ ๑๒ สถาบันการศึกษา ต้องมีอาคารสถานที่ที่ใช้เป็นที่ตั้งสถาบันการศึกษาและห้องต่าง ๆ เป็นสัดส่วนและมีที่ทำงานเป็นการเฉพาะ เหมาะสม เพียงพอและจำเป็นแก่การบริหารงาน ทั้งนี้ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี

ข้อ ๑๓ สถาบันการศึกษา ต้องมีงบประมาณของตนเอง มีแผนและการจัดสรรงบประมาณ ที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ มีการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ

ข้อ ๑๔ สถาบันการศึกษา ต้องมีบุคลากรจำนวนเพียงพอ ตามลักษณะงานและมีการกำหนด ลักษณะ งาน ขอบข่ายงาน และอำนาจหน้าที่ของบุคลากรแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน มีระบบการสรรหาพัฒนาและ ดำรงรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีระบบการประเมินบุคคลที่ชัดเจนและเป็นธรรม

ข้อ ๑๕ ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด จากสภากายภาพบำบัด

ข้อ ๑๖ ผู้บริหารสถาบันการศึกษา มีหน้าที่

๑๖.๑ บริหารงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษา และตามประกาศนี้

๑๖.๒ บริหารงานการศึกษาตามหลักสูตรที่สภากายภาพบำบัดให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๑๗ อาจารย์กายภาพบำบัดผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๑๗.๑ ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดจากสภากายภาพบำบัด

๑๗.๒ วุฒิการศึกษา และมีประสบการณ์การสอนในวิชาชีพกายภาพบำบัดระดับอุดมศึกษา ตลอดจนมีประสบการณ์ปฏิบัติงานทางคลินิกหรือปฏิบัติงานในสถานการณจริง ดังนี้

๑๗.๒.๑ ปริญญาโท หรือปริญญาเอกทางด้านกายภาพบำบัด หรือวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และมีประสบการณ์การสอนในวิชาชีพกายภาพบำบัดระดับอุดมศึกษา ตลอดจนมีประสบการณ์ ปฏิบัติงานทางคลินิกหรือปฏิบัติงานในสถานการณจริง ในสาขากายภาพบำบัดระบบกล้ามเนื้อและโครงร่าง หรือสาขากายภาพบำบัดระบบประสาท หรือสาขากายภาพบำบัดระบบการไหลเวียนเลือดและการหายใจ หรือสาขากายภาพบำบัดทางพัฒนาการการเคลื่อนไหวและภาวะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในเด็กไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึง วันยื่นขอรับรองสถาบันการศึกษา หรือ

๑๗.๒.๒ ปริญญาโท หรือปริญญาเอกสาขาอื่น และมีประสบการณ์การสอนใน วิชาชีพกายภาพบำบัดระดับอุดมศึกษาไม่น้อยกว่าสองปีนับถึงวันยื่นขอรับรองสถาบันการศึกษา ตลอดจนมี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางคลินิกในสาขากายภาพบำบัดระบบกล้ามเนื้อและโครงร่าง หรือสาขากายภาพบำบัดระบบประสาท หรือสาขากายภาพบำบัดระบบการไหลเวียนเลือดและการหายใจ หรือสาขากายภาพบำบัดทางพัฒนาการการเคลื่อนไหวและภาวะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในเด็กไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันยื่น ขอรับรองสถาบันการศึกษา

๑๗.๓ ภาระงานด้านการสอนทั้งบรรยาย ภาควิชาปฏิบัติและการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิก กายภาพบำบัดของอาจารย์กายภาพบำบัดประจำหลักสูตร โดยเฉลี่ยต้องไม่เกินยี่สิบชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งคำนวณระยะเวลาจากการสอนจริงในแต่ละปีการศึกษา คิดในทุกระดับของหลักสูตรทางกายภาพบำบัด ในสถาบันการศึกษาที่สังกัด

ประกาศสภากายภาพบำบัดว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานการรับรองสถาบันการศึกษาระดับปริญญา
วิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. 2561 (ต่อ)

๑๗.๔ สถาบันการศึกษาต้องจัดให้มีอาจารย์กายภาพบำบัดผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางคลินิกหรือปฏิบัติงานในสถานการณจริงในสาขากายภาพบำบัดครบถ้วนทุกสาขาตามข้อ ๑๗.๒.๑ จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนต่อหนึ่งหลักสูตร

ข้อ ๑๘ อาจารย์กายภาพบำบัดประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๑๘.๑ ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดจากสภากายภาพบำบัด

๑๘.๒ วุฒิการศึกษา และมีประสบการณ์ปฏิบัติงานทางคลินิกหรือปฏิบัติงานในสถานการณจริง ดังนี้

๑๘.๒.๑ ปริญญาโท หรือปริญญาเอกทางด้านกายภาพบำบัด หรือวิทยาศาสตร์สุขภาพ หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ปฏิบัติงานทางคลินิกหรือปฏิบัติงานในสถานการณจริงในสาขาที่สอนไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันยื่นขอรับรองสถาบันการศึกษา หรือ

๑๘.๒.๒ ปริญญาตรีทางด้านกายภาพบำบัดและมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขากายภาพบำบัด และมีประสบการณ์ปฏิบัติงานทางคลินิกหรือปฏิบัติงานในสถานการณจริงในสาขาที่สอนไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันยื่นขอรับรองสถาบันการศึกษา

๑๘.๓ ภาระงานด้านการสอนทั้งบรรยาย ภาคปฏิบัติและการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิก กายภาพบำบัดของอาจารย์กายภาพบำบัดประจำหลักสูตร โดยเฉลี่ยต้องไม่เกินยี่สิบชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งคำนวณระยะเวลาจากการสอนจริงในแต่ละปีการศึกษา คิดในทุกระดับของหลักสูตรทางกายภาพบำบัดในสถาบันการศึกษาที่สังกัด

ข้อ ๑๙ สถาบันการศึกษา อาจจัดให้มีผู้ช่วยสอนภาคปฏิบัติหรืออาจารย์ผู้ฝึกปฏิบัติงานทางคลินิก กายภาพบำบัดที่มีวุฒิการศึกษา ความรู้ ความสามารถหรือประสบการณ์ด้านอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

ข้อ ๒๐ ผู้ช่วยสอนภาคปฏิบัติ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๒๐.๑ ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดจากสภากายภาพบำบัด

๒๐.๒ ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนการสอนภาคปฏิบัติในเรื่องที่สอน

ข้อ ๒๑ อาจารย์ผู้ฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัด (Clinical Instructor) ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๒๑.๑ ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดจากสภากายภาพบำบัด

๒๑.๒ มีประสบการณ์ปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัดหรือปฏิบัติงานในสถานการณจริง ภายหลังจากจบการศึกษาระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัดไม่น้อยกว่าสองปี

๒๑.๓ มีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ผู้ฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัดเป็นลายลักษณ์อักษร

๒๑.๔ อัตราส่วนจำนวนอาจารย์ผู้ฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัดต่อจำนวนนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัดหรือการฝึกในสถานการณจริง ต้องไม่เกินหนึ่งต่อสอง หรือต้องไม่เกินหนึ่งต่อหกโดยไม่ได้มีภาระงานอื่นในช่วงเดียวกัน

ข้อ ๒๒ สถาบันการศึกษา ต้องจัดอัตราส่วนและสัดส่วนวุฒิการศึกษาของอาจารย์กายภาพบำบัดประจำหลักสูตร ดังนี้

๒๒.๑ อัตราส่วนจำนวนอาจารย์กายภาพบำบัดประจำหลักสูตร หรืออาจารย์กายภาพบำบัดประจำหลักสูตร ร่วมกับผู้ช่วยสอนภาคปฏิบัติ ซึ่งทำการสอนภาคปฏิบัติต่อจำนวนนักศึกษาในการสอนแต่ละรายวิชาของภาคปฏิบัติไม่เกินหนึ่งต่อสิบสี่ เว้นแต่การจัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา หรือกรณีศึกษา (Case study)

ประกาศสภากายภาพบำบัดว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานการรับรองสถาบันการศึกษาระดับปริญญา
วิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. 2561 (ต่อ)

๒๒.๒ อัตราส่วนอาจารย์กายภาพบำบัดประจำหลักสูตร ในการสอนฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัดหรือการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณจริงตอจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาไมเกินหนึ่งตอหก

ขอ ๒๓ สถาบันการศึกษา ต้องจัดใหมีอาจารย์กายภาพบำบัดประจำหลักสูตร ครอบคลุมสาขาวิชากายภาพบำบัดหลัก ประกอบด้วย สาขาวิชากายภาพบำบัดระบบกล้ามเนื้อและโครงร่าง สาขาวิชากายภาพบำบัดระบบประสาท สาขาวิชากายภาพบำบัดระบบการไหลเวียนเลือดและการหายใจ และสาขาวิชากายภาพบำบัดทางพัฒนาการการเคลื่อนไหวและภาวะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในเด็กเป็นอยางนอย

ขอ ๒๔ สถาบันการศึกษา ต้องกำหนดหน้าที่ของอาจารย์กายภาพบำบัดประจำหลักสูตรใหสอดคล้องกับการกิจหลักของสถาบันการศึกษาอยางชัดเจนและมีการประเมินผลอยางตอเนื่องและสม่าเสมอ

ขอ ๒๕ สถาบันการศึกษา อาจจัดใหมีอาจารย์พิเศษที่มีวุฒิการศึกษา ความรู้ ความสามารถหรือประสบการณ์ดานอื่น ๆ ไดตามความเหมาะสมและจำเป็น

ขอ ๒๖ สถาบันการศึกษา ต้องจัดใหมีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีวุฒิการศึกษาอื่น ๆ ตามความเหมาะสมและจำเป็น

ขอ ๒๗ สถาบันการศึกษา ต้องมีงานบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยมีโครงสร้งระบบแผนการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ชัดเจน มีการดำเนินงานและมีการประเมินผล

ขอ ๒๘ สถาบันการศึกษา ต้องมีงานระบบข้อมูลและสารสนเทศ โดยมีการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการบริหาร การเรียนการสอน การวิจัยและการบริการวิชาการแกสังคม

ขอ ๒๙ หลักสูตรที่สถาบันการศึกษาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ต้องเป็นหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจากสภากายภาพบำบัดแล้ ทั้งนี้ ตามขอบังคับบวด้วยการนั้น

ขอ ๓๐ สถาบันการศึกษา ต้องจัดใหมีอาคาร สถานที่ศึกษาที่มีอาณาบริเวณและบรรยากาศที่เสริมสร้งความคิดสร้งสรรคและส่งเสริมการเรียนรูของนักศึกษา

ขอ ๓๑ สถาบันการศึกษา ต้องจัดใหมีสถานที่การฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัดหรือการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณจริงที่เหมาะสม ครอบคลุมการบริการสุขภาพดานกายภาพบำบัดทุกระดับและทุกสาขา มีจำนวนผูรับบริการสุขภาพที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาและเอื้ออำนวยตอการฝึกปฏิบัติ ดังนี้

๓๑.๑ ในสถานพยาบาล

๓๑.๑.๑ สถานพยาบาลที่ใชเป็นสถานที่สำหรับการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัดหรือการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณจริงของนักศึกษาตลอดหลักสูตร ต้องสามารถใหประสบการณ์การเรียนรูตรงตามวัตถุประสงค์ของวิชา

๓๑.๑.๒ จะต้องมีระบบบริหารจัดการ ระบบเอกสารการบริการดานกายภาพบำบัด ระบบควบคุมคุณภาพ มีจำนวนเจ้าหน้าที่อยางเพียงพอ มีสถานที่และบรรยากาศที่เอื้อตอการเรียนรูของนักศึกษา

๓๑.๒ ในชุมชน ต้องครอบคลุมลักษณะชุมชนที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๓๑.๓ ในสถานที่อื่น ๆ ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ขอ ๓๒ สถาบันการศึกษา ต้องมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใชอื่น ๆ เพื่อใช้ในการศึกษาจำนวนเพียงพอ เหมาะสมและทันสมัย ดังนี้

๓๒.๑ เครื่องมือหรืออุปกรณ์กายภาพบำบัด ตลอดจนเครื่องใชอื่น ๆ ในห้องปฏิบัติการกายภาพบำบัดสอดคล้องกับการปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัดหรือการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณจริง ทั้งนี้ ใหมีรายการและสัดสวนจำนวนเครื่องมือหรืออุปกรณ์กายภาพบำบัด ตลอดจนเครื่องใชอื่น ๆ ตอจำนวนนักศึกษาตามที่กำหนดไวท้ายประกาศนี้ในภาคผนวก ก

ประกาศสภากายภาพบำบัดว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานการรับรองสถาบันการศึกษาระดับปริญญา
วิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๖๑ (ตอ)

๓๒.๒ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมืออื่น ๆ ในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ หรือปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

๓๒.๓ สื่อทัศนูปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ และสื่อวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ

ข้อ ๓๓ สถาบันการศึกษา ต้องมีปริมาณหนังสือสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องสมุด เพียงพอ ทันสมัย เหมาะสม และสอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้สอนและนักศึกษา

ข้อ ๓๔ สถาบันการศึกษา อาจจัดให้มีปัจจัยเกื้อหนุนการศึกษาอื่น เพื่ออำนวยความสะดวกการจัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

ข้อ ๓๕ สถาบันการศึกษา ต้องมีระบบและกลไกการประกันคุณภาพ โดยมีการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษา

ข้อ ๓๖ การตรวจประเมินเพื่อให้การรับรองสถาบันการศึกษาที่มีผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัดแล้ว ให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขและแบบประเมินที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้ในภาคผนวก ข มาใช้บังคับ

การตรวจประเมินเพื่อให้การรับรองสถาบันการศึกษาที่เริ่มเปิดดำเนินการในหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัดแห่งใหม่ ให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขและแบบประเมินที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้ในภาคผนวก ค และ ง มาใช้บังคับ

การตรวจเยี่ยมและติดตามผลดำเนินการของสถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรองแล้ว ให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขและแบบประเมินที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้ในภาคผนวก ข หรือ ค หรือ ง มาใช้บังคับแล้วแต่กรณีโดยอนุโลม

ข้อ ๓๗ ให้นำเกณฑ์มาตรฐานนี้ ไปใช้ในการพิจารณารับรองสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในต่างประเทศที่เป็นเจ้าของหลักสูตรในระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัดโดยอนุโลม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สมใจ สิริพิเชษฐกุล

(นางสมใจ สิริพิเชษฐกุล)

นายกสภาะกายภาพบำบัด

ประกาศสภาะกายภาพบำบัดว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานการรับรองสถาบันการศึกษาระดับปริญญา
วิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๖๑ (ต่อ)

ภาคผนวก ก

ชนิดและจำนวนเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องใช้อื่น ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนทางกายภาพบำบัดประจำ
สถาบันการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัด

สถาบันการศึกษาซึ่งเปิดดำเนินการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับปริญญาวิชาชีพ
กายภาพบำบัด จะต้องดำเนินการจัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์กายภาพบำบัด ตลอดจนเครื่องใช้อื่น ๆ
ที่จำเป็นประจำสถาบันการศึกษาแห่งนั้นเพื่อใช้ในการศึกษาทางวิชาชีพกายภาพบำบัด ในจำนวนที่เหมาะสม
เพียงพอและทันสมัย ตลอดจนสอดคล้องกับการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกกายภาพบำบัดหรือการฝึกปฏิบัติงาน
ในสถานการณ์จริงของนักศึกษา ดังต่อไปนี้

๑. เครื่องมือหรืออุปกรณ์กายภาพบำบัดตลอดจนเครื่องใช้อื่น ๆ ซึ่งต้องมีจำนวนอย่างน้อยหนึ่งชุด
ได้แก่

๑.๑ ชุดอุปกรณ์การออกกำลังกาย (Therapeutic exercise equipment) ได้แก่ ชุดลู่วิ่ง
และชุดดัมเบล (Dumbbell)

๑.๒ ชุดถังแช่พาราฟิน (Paraffin wax bath unit)

๑.๓ ชุดเครื่องแช่แผ่นเก็บความร้อน (Hydrocollator unit)

๑.๔ ชุดเครื่องป้อนกลับทางชีวภาพจากกล้ามเนื้อ (EMG Biofeedback unit)

๑.๕ ชุดเครื่องผลิตแสงเลเซอร์กำลังต่ำ (Low power laser unit)

๑.๖ ชุดเตียงหมุนตั้งให้ตรง (Tilt table)

๑.๗ ชุดเครื่องออกกำลังกายชนิดลู่วิ่ง (Treadmill)

๑.๘ ชุดจักรยานวัดงาน (Bicycle ergometer)

๑.๙ บาร์คู่ขนาน (Parallel bars)

๑.๑๐ ชุดโครงแขวนพยางพร้อมชุดอุปกรณ์ (Suspension frame with equipment)

๑.๑๑ ชุดหุ่นต่อแขนและต่อขา (Stump model)

๑.๑๒ ชุดกายอุปกรณ์สำหรับกระดูกสันหลัง ulyang คีแซนและขา (Orthoses for spine, upper
limb and lower limb) ได้แก่ Taylor brace, Knight's Taylor brace, Jewett brace, Soft collar, Hard
collar, Philadelphia collar, SOMI brace, Lumbosacral support, Knee Orthosis, Knee Ankle Foot
Orthosis, Ankle Foot Orthosis, Shoulder support, Elbow support, Wrist support, Ankle support

๑.๑๓ ชุดอุปกรณ์ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพพื้นฐาน (Resuscitation set) ได้แก่ Ambu bag,
Canular, Face mask, Oxygen Tank หรือ oxygen generator

๑.๑๔ ชุดหุ่นฝึกปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ

๑.๑๕ เครื่องและชุดอุปกรณ์ดูดเสมหะ

๑.๑๖ ชุดโครงร่างกระดูกมนุษย์ทั้งร่าง

๑.๑๗ ชุดเครื่องวัดสมรรถภาพปอด เช่น Spirometer ที่สามารถวัด FEV๑ และ FVC ได้

๑.๑๘ ชุดเครื่องวัดความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือด (Pulse oxymeter)

ภาคผนวก ง ประกาศศกกายภาพบำบัดว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานการรับรองสถาบันการศึกษาระดับ
ปริญญาวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. 2561 (ต่อ)

๒. เครื่องมือหรืออุปกรณ์กายภาพบำบัดตลอดจนเครื่องใช้อื่น ๆ ซึ่งต้องมีอัตราส่วนจำนวนเครื่องมือหรืออุปกรณ์กายภาพบำบัดตลอดจนเครื่องใช้อื่น ๆ ต่อจำนวนนักศึกษา ดังนี้

๒.๑ เครื่องกำเนิดความร้อนลึกด้วยคลื่นสั้น (Shortwave diathermy machine) อัตราส่วนไม่เกินหนึ่งเครื่องต่อเจ็ดคน

๒.๒ เครื่องกำเนิดความร้อนลึกด้วยคลื่นไมโคร (Microwave diathermy machine) อัตราส่วนไม่เกินหนึ่งเครื่องต่อเจ็ดคน

๒.๓ เครื่องผลิตคลื่นเหนือเสียงเพื่อรักษา (Ultrasonic therapy machine) อัตราส่วนไม่เกินหนึ่งเครื่องต่อสามคน

๒.๔ เครื่องกระตุ้นกระแสไฟฟ้า (Electrical stimulator) ซึ่งสามารถผลิตกระแสไฟชนิดใดชนิดหนึ่ง ได้แก่ กระแสไฟตรงเพื่อรักษา (Galvanic current therapy unit) กระแสไซนูซอยด์เพื่อรักษา (Sinusoidal current therapy unit) กระแสฟาราดีคเพื่อรักษา (Faradic current therapy unit) กระแสไดอะไดนามิกเพื่อรักษา (Diadynamic current therapy unit) กระแสกระตุ้นประสาทผ่านผิวหนัง (Transcutaneous nerve electrical stimulation หรือ TENS unit) กระแสอินเตอร์เฟอเรนซ์เพื่อรักษา (Interference therapy unit) กระแสไฟตรงคักตาสูง (High Voltage Galvanic therapy unit) กระแสไฟตรงเป็นช่วง ๆ (Interrupted direct current หรือ IDC therapy unit) กระแสแบบรัสเซีย (Russian current unit) อัตราส่วนไม่เกินหนึ่งเครื่องต่อสามคน

๒.๕ เครื่องดึงกระดูกสันหลังไฟฟ้า (Electric traction machine) อัตราส่วนไม่เกินหนึ่งเครื่องต่อเจ็ดคน

๒.๖ เก้าอี้ล้อเข็น (Wheelchair) อัตราส่วนไม่เกินหนึ่งตัวต่อสามคน

๒.๗ อุปกรณ์ช่วยเดิน (Ambulation aids) อัตราส่วนไม่เกินหนึ่งตัวต่อสองคน

๒.๘ เตียงสำหรับการรักษา (Therapeutic beds) อัตราส่วนไม่เกินหนึ่งตัวต่อสองคน

๒.๙ อุปกรณ์วัดช่วงมุมการเคลื่อนไหว (Goniometer) อัตราส่วนไม่เกินหนึ่งอันต่อสองคน

๒.๑๐ เครื่องวัดความดัน (Sphygmomanometer) อัตราส่วนไม่เกินหนึ่งเครื่องต่อสองคน

๒.๑๑ หูฟัง (Stethoscope) อัตราส่วนไม่เกินหนึ่งเครื่องต่อสองคน

๒.๑๒ สายวัดความยาว (Tape measure) อัตราส่วนไม่เกินหนึ่งอันต่อสองคน